

Kamerinės muzikos koncertas

Čiurlionio gimtadieniui

SZYMON NEHRING
(fortepijonas, Lenkija)

Koncertas rengiamas su

2024 m. rugsėjo 18 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

PROGRAMA

I

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Sonata fortepijonui, op. 2 Nr. 1 f-moll

Allegro

Adagio

Minuet. Allegretto – Trio

Prestissimo

Sonata fortepijonui, op. 31 Nr. 3 Es-dur

Allegro

Scherzo. Allegretto vivace

Minuet. Moderato e grazioso – Trio

Presto con fuoco

II

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS (1875–1911)

Noktiurnas cis-moll, VL 183

Preljudas Fis-dur, VL 184

Preljudas H-dur, VL 186

„Ruduo“, VL 264

Eksromptas fis-moll, VL 181

Preljudas A-dur, VL 335

Preljudas fis-moll, VL 185

Noktiurnas fis-moll, VL 178

FERENC LISZT (1811–1886)

Iš ciklo „Klajonių metai“ („Années de pèlerinage“),

„Pirmieji metai: Šveicarija“ („Première année:

Suisse“):

„Prie Valenštato ežero“

(„Au lac de Wallenstadt“),

„Pastoralė“ („Pastorale“),

„Ženevos varpai. Noktiurnas“

(„Les cloches de Genève: Nocturne“),

„Obermano slėnis“ („Vallée d'Obermann“)

Atlieka SZYMON NEHRING (fortepijonas)

Nuo 2020-ųjų Tytuvėnų festivalis, Nacionalinė filharmonija ir M. K. Čiurlionio namai Vilniuje rengia Mikalojaus Konstantino Čiurlionio (1875–1911) gimimo dienos koncertus. Taip kuriama tradicija minėti unikalų Lietuvos menininką klausantis įžymių Lietuvos ir užsienio pianistų. Užsienio atlikėjai, įtraukdami Čiurlionio kūrinis į savo repertuarą, garsina mūsų šalies kultūrą ir, žinoma, didį kūrėją. Toks įdirbis dar svarbesnis tampa UNESCO į minimų sukakčių sąrašą įtraukus Čiurlionio 150-ąsias gimimo metines, kurios Lietuvoje ir pasaulyje bus plačiai minimos 2025 metais.

Šiomet, 149-ojo Čiurlionio gimtadienio proga, lietuvių genijaus muziką pirmą kartą interpretuoja publikai jau pažįstamas pasaulinį pripažinimą pelnęs lenkų pianistas **SZYMONAS NEHRINGAS**. Daugelio tarptautinių konkursų laureatas yra grojęs su Varšuvos filharmonijos, Santandero, Bambergo, Marselio, Izraelio, Kalgario simfoniniais, „Polish Sinfonia Iuventus“, Ciuricho „Tonhalle“ orkestrais. Jo gastrolių keliai driekiasi per Estiją, Vengriją, Rumuniją, Austriją, Prancūziją, Kiniją, Ukrainą, Izraelį, Argentiną, Braziliją, Čilę, JAV ir kitas šalis. 2015 m. Sz. Nehringas pateko į Tarptautinio Fryderyko Chopino konkurso Varšuvoje finalą, pelnė publikos ir keletą specialių prizų. 2016 m. F. Chopino institutas išleido šiame konkurse jo atliktų kūrinių kompaktinę plokštelę. 2017 m. Sz. Nehringas tapo kol kas vieninteliu lenku, nugalėjusiu viename didžiausių pasaulyje tarptautiniame Arthuro Rubinsteino pianistų konkurse Tel Avive. Šis laimėjimas atvėrė duris į svarbiausias pasaulio koncertų sales: „Carnegie Hall“ Niujorke, Hamburgo „Elbphilharmonie“, Barselonos „Palau de la Música Catalana“, Berlyno „Konzerthaus“ ir filharmoniją, Vienos „Musikverein“, Miuncheno „Herkulesaal“ ir kitas.

Pianistas yra Bydgoščiaus Felikso Nowowiejskio muzikos akademijos (prof. Stefano Wojtaso klasė), JAV Jeilio universiteto Niu Heivene (prof. Borisas Bermanas) absolventas, šiuo metu – Bydgoščiaus muzikos akademijos doktorantas (prof. Katarzyna Popowa-Zydroń). Atlikėjas yra išleidęs keletą albumų, F. Chopino fortepijoniniai koncertai, diriguojant Krzysztofui Pendereckiui, atnešė jam „Supersonic Pizzicato“ apdovanojimą.

Didžiojo klasiko **Ludwigo van Beethoveno fortepijoninės sonatos** yra vienos

reikšmingiausių visoje muzikos istorijoje, jas garsus XIX a. pianistas ir dirigentas Hansas von Bülowas pavadino „Naujuoju testamentu“ pianistams. Šiame koncerte skamba dvi ankstyvojo kūrybos tarpsnio sonatos: pirmoji (op. 2 Nr. 1), dedikuota visų kompozitorių autoritetui Josephui Haydnui, ir aštuonioliktoji (op. 31 Nr. 3) – pati šviesiausia ir linksmiausia Beethoveno fortepijoninė sonata. Nejprasta tai, kad joje nėra užrašytos jokios dedikacijos. „Aš jokiū būdu nesu patenkintas savo ligšioliniais kūriniais ir nuo šiandien ketinu pradėti viską iš naujo“, – pasak Carlo Czerny pasakojimo, sakė Beethovenas savo draugui, smuiko mokytojui Wenzeliui Krumpholzui. Czerny mano, kad ši pastaba buvo išsakyta netrukus prieš pasirodant sonatoms, op. 31, kuriose jau galima justi naują Beethoveno apsisprendimą: į pirmą planą čia iškeliamą poetinę idėją, o virtuoziškumas laikomas tik būtina naujo tipo muzikinės raiškos priemone.

Koncerte, skirtame **Mikalojaus Konstantino Čiurlionio** gimtadieniui, skamba vieni svarbiausių ir gausiausių genijaus kūrybos puslapių – **fortepijoniniai preliudai**, kuriuose jis perteikė, pasak prof. Vytauto Landsbergio, glaustą, sentenciškai imlų pasisakymą, mėgo žymėti nuotaiką, kurioje juntama būties esmė. M. K. Čiurlionis buvo ir puikus pianistas, įtaigiai reikšdavęs savo kūrybines atvertis. „Čiurlionio skambinimas Varšuvos draugų rateliuose, o vėliau Vilniuje, Vileišių namuose arba „Vilniaus kanklių salėje“, panėšėjo į tam tikrus uždarus koncertus, kai kada klausytojų labai rimtai suvokiamus ir išgyvenamus. „Atsimenu vieną tokį vakarą, – vėliau rašė Antanas Žmuidzinavičius: – po vakarienės ir entuziastingų kalbų įvairiais svarbiais klausimais, kur Čiurlionis visada švelniai ir įtikinančiai reikšdavo savo labai originalias mintis, jis pagaliau sėdo prie pianino. Visi nutilome. Skambinti pradėjo mums jau maždaug žinomus kūrinius, bet toliau jau nieks nebežinojo, ką jis skambino. Jo muzika rodė vis daugiau žavingos jėgos, kuri privertė mus visai užmiršti realų gyvenimą. [...] Ir kai jis baigė, visi dar ilgai sėdėjome užkerėti, rodos, negalėdami nei žodžio tarti, nei pasijudinti.“ (iš: Vytautas Landsbergis, *Čiurlionio muzika*, Vilnius, Vaga, 1986, p. 26)

XIX a. novatoriaus, vengrų pianisto ir kompozitoriaus **Ferenco Liszto** kūryboje fortepijonas užėmė išskirtinę vietą. Šis instrumentas buvo ir mylimas bičiulis, ir eksperimentų erdvė, ir įstabiausių kūrinių įkvėpėjas. Dar vienas įkvėpimo šaltis jaunajam Lisztui – kelionės: jų įspūdžiai perteikti viename iš įstabiausių fortepijoninių ciklų „**Klajonių metai**“. Klajokliškos kompozitoriaus ir pianisto patirtys nugulė į 26 kūrinius, sudėtus į tris ciklus, kurie iki mūsų dienų išlieka sunkiai įveikiamomis viršukalnėmis net patiems meistriškiausiems pianistams.

„**Pirmieji metai: Šveicarija**“ – jaunystėje pradėtas ciklas, galutinį pavidalą įgijęs apie 1855-uosius. Prie jo pjesių kompozitorius sugrįždavo visą gyvenimą. Dauguma kūrinių įkvėpti akį traukiančio Šveicarijos kraštovaizdžio, tačiau labiausiai – gilių emocinių patirčių, keliaujant kartu su mylimąja, grafiene Marie d'Agoult.

Redaktorė *Laimutė Ligeikaitė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitus koncertus Nacionalinėje filharmonijoje!

Rugsėjo 21 d., šeštadienį, 19 val.
Filharmonijos Didžiojoje salėje
Orkestro muzikos koncertas

„**Paganini ir Schuberto šedevrai**“
LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
Meno vadovas, solistas ir dirigentas
SERGEJ KRYLOV (smuikas)

Programa: FRANZ SCHUBERT – Styginių kvartetas Nr. 14 d-moll, D. 810 „Mirtis ir mergelė“ („Der Tod und das Mädchen“, versija styginių orkestrui); NICCOLÒ PAGANINI – Koncertas smuikui ir orkestrui Nr. 1 D-dur, op. 6 (Tomo Petrikio aranžuotė kameriniam orkestrui)

Rugsėjo 22 d., sekmadienį, 16 val.
Filharmonijos Mažojoje salėje
Kamerinės muzikos koncertas
„**Čiurlionis stygomis II**“

ROKAS JURKUS (gitarą), ČIURLIONIO KVARTETAS
Programa: ANTANAS JASENKA – „Kompozicija“ styginių kvartetui (premjera); MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS – Dainos (Roko Jurkaus aranžuotė gitarai): „Oi giria, giria“, VL 276; „Ar vėjai pūtė“, VL 274; „Dainelė“, VL 199; „Prapuoliau, močiute“, VL 291; MINDAUGAS URBAITIS – „Ramybė“ (Roko Jurkaus versijos gitarai ir styginių kvartetui premjera); SALOMON JADASSOHN – Styginių kvartetas c-moll, op. 10

Rugsėjo 28 d., šeštadienį, 19 val.
Filharmonijos Didžiojoje salėje
Orkestro muzikos koncertas „LNSO svečiai“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)
VARŠUVOS FILHARMONIJOS CHORAS
(meno vadovas ir dirigentas Bartosz Michałowski)
Solistai:

JINHYUNG PARK (fortepijonas, Pietų Korėja;
IX Tarptautinio M. K. Čiurlionio pianistų konkurso 2023 m. nugalėtojas)

BARTOSZ NOWAK (tenoras, Lenkija)
Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Programa: LUDWIG VAN BEETHOVEN – Uvertiūra „Namų pašventinimas“ („Die Weihe des Hauses“), op. 124;
FELIX MENDELSSOHN – Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 1 g-moll, op. 25; KAROL SZYMANOWSKI – Simfonija Nr. 3, op. 27, „Daina apie naktį“ („Pieśń o nocy“) tenorui, chorui ir orkestrui
Koncertas iš dalies finansuojamas Kultūros ministerijos Profesionalaus meno sklaidos programos lėšomis

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv